

Decepties

Soms zijn dingen anders dan je ze had voorgesteld; mooier, beter, groter, maar een enkele keer ook is iets een enorme deceptie. Tijdens vakanties heb ik dat laatste een paar maal ondervonden.

De pas van Thermopylae bijvoorbeeld. Op het Woltjer Gymnasium was ons daar uitgebreid en vaak over verteld. Bij deze pas had de Griek Leonidas het machtige Perzische leger onder leiding van Xerxes met een handvol soldaten twee dagen weten tegen te houden. Je maakt je daar voorstellingen van: rechts een steile bergwand, links de zee, en een paar Grieken die al die Perzen de weg versperren. Volgens Herodotus waren ze met één miljoen, maar als je in zo'n nauwe pas maar met een paar man naast elkaar kunt staan, heb je niets aan zoveel mankracht. Uiteindelijk wees een Griekse verrader de Perzen een andere bergpas en na een omtrekkende beweging hakten ze de Grieken van achteraf alsnog in de pan.

Ik maak ter vergelijking even een zijsprong. In Suriname verdedigden wij Nederlanders ons tegen de Engelsen. Aan de machtige riviermondingen hadden onze voorouders fortificaties als Zeelandia en Nieuw Amsterdam. De Engelsen kenden echter de achteringang via het Matapicakanaal oostelijk van Nieuw Amsterdam, voeren daar binnen en vielen het fort van de

Bible History Online

achterkant aan. Wij waren kansloos, want alle kanonnen wezen in de richting waar we de Engelsen verwachtten en konden niet worden gedraaid. Hoe simpel kan het zijn, wat een deceptie moet dat zijn geweest.

Terugkomend op de pas van Thermopylae: die móet je hebben gezien. Niet dus. Van een pas is geen sprake meer. Er is nu brede vlakte waar die Perzen gemakkelijk met een miljoen man naast elkaar hadden kunnen lopen. Net als Leonidas voelde ik me verraden. Het beeld van een jonge gymnasiast lag in gruzelementen.

Overigens raad ik u af slagvelden van lang geleden te bezoeken. Meestal houd je er niet meer aan over dan het besef op historische grond te staan, te zien valt er vrijwel nooit iets. Zo bezocht ik Hastings. De naam bleek al een deceptie, want die slag tussen de Normandiërs en de Angelsaksen waar dat stripverhaal van Bayeux over verhaald, werd helemaal niet daar geleverd, maar in het nabijgelegen Battle (nomen est omen). Hastings heeft zich wel de roem toegeëigend. In het kasteel is nu een expositie met een kopie van voornoemd stripverhaal en er wordt uitleg gegeven over de slag. In kleine letters wordt Battle er genoemd, dat nog net wel.

Ook Tuoro sul Trasimeno kunt u rustig overslaan. In een gedenkwaardige slag hakte Hannibal hier de Romeinse legioen op uiterst bloedige wijze in de pan. De naam van het nabijgelegen dorpje Sanguineto herinnert daar aan. Omdat we in de buurt waren, moest en zou ik die plaats bezoeken. Je mag al blij zijn als je het voormalig strijdtoneel kunt vinden en eenmaal daar rest niets dan een paar putten die als verbrandingsovens werden gebruikt voor de duizenden en duizenden gesneuvelden. Het warme klimaat vereiste een snelle opruiming van hun lijken.

En ook van Land's End had ik mij zo'n voorstelling gemaakt. Na tientallen bezoeken aan Groot Brittannië kwam het er dan eindelijk een keer van om erheen te rijden. Veel meer dan een pretpark bovenop de rotsen is het niet en er zijn in de buurt veel mooiere kapen en kliffen te zien, zoals The Lizard, de uiterste zuid-westpunt van Cornwall. Weg illusie.

Over die paapse kermis van het nu eb- en vloedloze Mont Saint Michel doe ik er verder maar het zwijgen toe.

Paramaribo, 11 augustus 2015